

Potoki, vesnice.

V Malih Bakovcih so studenec kopali, našli so vrbje, gegnjede podmuknjene (na pol sprnete). Tam je ednok Mūra tekla.

Bakar. V Slovenskoj vesi je služila. Po šali jo za bakarco zovejo. Ona pravi, da so bakarje dale. Nega jih tu, pa ne tam. Dolenci. Na Krajni so gorenje za bakare zvali, ar so s teocami tržili. Gorenji pörgarje. Za gospočino so s pešijov služili. Dolenji s cugom (prež). Bakarje, bake so meli.

V Bakovcih so proste škrinje meli. Na cintor sprevodijo. Jočejo. Zemljo küšnejo i tak lüčijo vu grob. Tak i v Soboti. Škrinja odpreta.

Zdrava voda v Mačkovci. Lüdje so k njoj hodili, ofer prinesli, belice, silje. Oči so si prali. Megla se kadi, dež de šo.

Gospočina (Krajna), gospočina (Dolenci). Poljančar na gospočino hodo k Esterhaziji. Tam je čüo: Erdeg bujjék a tóttjába. On je tüdi pravo: Naj vrág buje tota. V Domajinci so šli mali pojbičje na gospočino gorice kopat. Deca, noge na pleča, da ne te klačili, so njim hajduki pravili. Deca se začnola jokati, ne znala, ka to znamenüje. Vsaka reč hajdukov je zapoved bila. Mati so pojbiči doma v turbo grahko sipali, po poti pojo. V gorice so inda sveta grahko sejali, liki hajdino zvezali i na kolek opičili. Bogojina. Kda so Francozi za Napoleona na Krajni bili leta 1807—1808, so grahotko kühali.

Babiščica potok med Brezovicov i Malov Poljanov.

Bakonica, potok, prek Dobrovnika teče iz Bükövnice. Čeveš, Čeviš, potok, v Kobiljskom doli.

Črnc potok pri Lendavi. Černja, potok, zvara pri Renkovskom zvoni, pri Törniškom farofi sühi, v Nedelici že teče.

Čöpinska (Čöpänska) cerkev je na Markoskom. Dönok se je inda sveta pravla čöpinska. Ednok so Markovčarje šli, kapute so si doli devali, da cerkev bucnejo na Čöpinsko, pa so nazaj spadnoli. Te so pravli: Telko smo jo dale spravili.

Dobrovnički vogri so inda sveta na pašniki štoječki sekali vö hrastje, pripovidavajo Törniščarje, zdaj že tüdi krčijo, vagajo pen.

Dekležovje. Stari lüdje tak pravijo, da je tam inda sveta Mūra tekla i tak plitva bila, da je samo dö gležje segnola.

Solanje so kobili noge v kraj zosekali i jo na tikev posadili. Oni so brvno (les) vteguivali, da bi dugša bila. Solan je vöro küpo na steno, malo žepno vöro je pa proso na „ráadás“ (najnjemi povrh da). Šteli so s rake vöjemati, so lestvico prečki nesli, pred lestvicov goščo vösekali.

A to je moglo v F . . . biti. Na tikev so posadili kobilo. Tikev se je doli kotnola na njivo, zavec je v njo prišo. Tak se je dalje godilo, kak v drugoj vesi tam kre Müre.

O . . . . r je tak rad meo cuzeka, da ga obimao, pa ga je zaguto. V tikev so belico djali, da bi se cuzek zlego. V tikev se je pa zavec spravo. Pravli so: Cuzek se že vöklüva. Zavec pa skoči i odbeži. Jaj, celo je takši, liki cuzek, samo rep je prekratek. — Belo kobilo so nasadili na tikev, tikev se razpočila, eden falat v grm zleto, zavec goriskočo, za njim so kričali. Dugi vuhak, kratki repak, koma boš bežo. — Pelao se je eden človek po vesi, zväo svoje žerbe: Hodi cuzek! Komaj živ vujšo.

Mrtvarjavci, tü so žganike brili. Šo je Mrtvarjavčar v Radgono. Zapo-vedao je tam v oštariji: Drei Gulden Šterz⁸ und zwei Gulden Schmalz. Ešče je domo neso žganike. Sin njemi proti prišo. Ka ste mi prinesli? Žganike. Mati Vam tüdi žganike kühajo za večerjo. V Resneki šo rezance brili.

Nedelica — žabarje.

Müra rüši grünt. Moča. — V Krogi v Bėsnici je Müra tekla, preveč močno, besno. Tam zdaj majo loge. Prek Besnice do kolin so hodili. Kamen je škliski, či človek ne pazi, spadne. Trava, korenje je na njem. Te log je v Osredkah. — Bakovski logovje (talovje) so ne prek Müre. Samo ništeri majo, voda je prekopala, brod je. Sam kamen. — Na Andrejovo či jug, Müra vküp. Či na Müri zmrzne, prek se vozijo. S slame most napravijo. Či lisica, pes prek ide, te s kolami tüdi lahko ide. Čedna stvar, poslühša vodo. Dobro ogledne, na kelko je zmržnjeno. — Kodiš na bregi Müre za ednim grmom. Beläk, tebe mo jas jao, Črnäk tebe de pa moj Mujsek jao, prebiro si je kodiš med belim i čarnim krühom. Čüo je to brodar; na osredki Müre je henjao, pa je kodiš mogo pojesti Beleka i Črneka. Tak so mi mati pripovedavali. — V Dolenci Mürec (veter), pri Müri Zdoc.

Ciganjice iz Borejec so v Soboto h krsti prinesle dete. Kaplana so pitale, kelko trbe plačati. Telko pa telko, je povedo. Mi ne plačüjemo, so pravile, mi samo na farof i cerkev plačüjemo.

Ledava inda sveta vse šerom tekla po travnikaj. V Törnišči ž nje ide mlinski potok — Pretoka, na šterom je kakši osem mlinov.

Frnafei, Filifei (Gumilica, Brezovica), Fireš, Firifei (Mala Poljana) Popovnjek izvira iz njega. Mlin bio inda sveta na Frnafei.

Grede. Orlovček. Ginja izvira iz gošče med Törniščom i Dobrovnikom.

Kinjoc pri Sebeštjani, v Törnišči.

Kalinovnjek, grabe pred Brezovicov.

Libovina dale od Vuče Gumile v Gumilicaj.

Pinkava v Lipovci.

Sotinski kamen. V Soboti so raztrgali staro cerkev. Sotinski kamen so odali.

Na Krajno je inda sveta 4 leta mogo v ogledi hoditi: dobri kmeti so bili.

Na grofoskom so **zletonge**, tam je več rib, bolje so na miri. Krog.

V Krogi gumile. Poleg Dobra. To so prej soldacke napravili, tam so se skrivali. Eden je odo grünt, 12 plügov, več jih je kúpilo. On je v postat orao, pri novom verti je razgonja poleg meje, peneze je vö zorao. Proti Müri edna gumila. Tam pač grad mogo biti: Breg, graba, gumila, graba se premenjava, ciglovje se naide... So jo i na gospodskom (Batjanijovo) gumile. — Kde je meja gospocka i sobočka, je bio eden kamen. Koroški so bili pri Manjkoi božji. Eden Hrvat je nje pitao, je li ešče itak stoji on kamen. Ništeri so prvle domo prišli, pa so samo mesto lade našli. Inda sveta so lüdje v teh gumilah večkrat peneze iskali.

Adventne merare v **Ižakovci** za „brezglavce“ zovejo. To so prej düšice, brezi krsta mrle ali mrtvo rojene dece. Znamo pa vsi, da so adventni

merari gazi iz zemlje, šteri se vužgejo i svetijo.

Veščica. Gedrta poleg ceste. Zdaj itak se vidi brežiček, ciglovje vu njem. Inda sveta so se ljudje bojali, kde steč mlaka, commprnice so se tam kopale. Stari pravijo: Ka na Gertrnje predejo, miši prejejo.

Hrastika med Gančanom i Rakičanom.

Mókoš, potok pri Tišini.

Renkovci: Rakarje.

Zibovina. Brezovica.

Poljana. Z Poljane je inda sveta pot bila do Törniške cerkvi. Nega je več. Samo veliko blato je. Kde šteč vozne.

Na Goričkom „škufke povajo.“ Sosed se je v gošči pravdivo za bor prek meje. Vej pa je to moj bor, takšo borojco ma, kak moj. Veščarje so s smehom odišli.

V. Dolenci.

K.

Živali, rastline v ljudskoj govoricu.

Vuga. V Nedelici svilo motovilo. V Dolencih strina vüna. Strina vüna, krüha nega. Na Krajni poklivüja, lüja, žuna.

Žuna je sneha (?) Krog. Štrget. Si vido mojo kobilo? Vuga. Kde pa si prvle bio? Si pol litra vina pio? Sojka: več. Vuga odleteč. Piši me v r... Na drugom drevi znovič začne: kde si pa prvle bio...? V Brezovici jo za svilno motovilo imenüjejo. — Čiča ma radio. Kobilo brio. — Nesrečen je, prej, koga vkani.

Rstavka. Koga vkani, zaman polaga. Trlica pa svinjak ne ma sreče. Geta čüla jo vgojndno, pa nazaj bežala vu hišo. Nedelica.

Ftica vkani. Jas se toga ne bojim, nego či njiva vkani...

Sraki vrabli, škvorci razmetavlo gnezdo, v klün vzemejo les pa ga doli püščavajo. Pravijo, da či njoj edno belico vzememo, pobegne, či njoj dve zememo, te ne pobegne. Misli si, ka se je njoj vökotnolo. Törnišče.

Slaviček. Krajna. Rjavka. Törnišče.

Sova. Či sova naprej pride vu dne, vsi ftiči se na njo püstijo, ar, prej, z vseh ftičov ma edno pero.

Strüg na kačkoj travi. Od strüga živina zgine.

Zlata vrana. Vali zlatovranka. Zelene peroti ma, erjavi hrbet, prej, grda stvar. V Dolencih jih dosta je.

Vincencijovo. Ftice se ženijo, pare si iščejo, zaračajo se. Či so mlake, dosta de vina. Tak so mi mati pripovedavali.

Vuga. Koga vkani, tisto leto ne ma sreče. Poklivüja na Krajni, pride kesno, kda že hrastje poka.

Upkaš je v Polani Törnar Juri.

Gos, goska, gosak. Negaga, negaga.

Golob. Divji golob: Pud pudum sidim. Sobota.

Detel. Kak dugo detel na sprotoletje jug-jug-jug dene, tak dugo vsikdar sever piše. — Pisani, kak detel.

Čuk se v noči vu okno mlati, či je posvet vu hiši. Celo vu dne vu preklet prišo. Kokoši so ga plodile. Na slemeni čüdno dene. Vu starom rori je doma. Nikak, prej, merje.